

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četiristopne peti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. Opravištvu, na katero naj se blagovoljjo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Nemškutarji — hinavci.

„Mi smo tudi Kranjci, mi nismo Nemci,“ čujemo ob volitvah hinavsko govoriti naše nemškutarje tu pri nas. „Mi nemamo nič zoper Slovence, le za liberalnost se potezamo,“ tako zopet na slovenskem Štajerji hinavčuje naš politični protivnik. In naseljeni Nemec, kakor tudi drugi agitatorji za nemškutarstvo (katerih pa ne moremo natančneje imenovati zaradi naše tiskovne svobode) nam slovesno zatrjujejo, da njih boj nij narodnost, da njim je „nationalität“ nič, pač pa le „freiheit“ vse, da boj mej nami nij gol narodnost, boj, naš za obstanek, njih za gospodstvo.

Razumeje se, da se uže preveč dobro poznamo, da bi take Dežmanijade verjeli, da bi se dali vsega zaničevanja vrednim renegatom in odpadnikom goljufati.

Vendar nij odveč, nego dolžnost vsakdanjega novinarja opozoriti, kako glasila naših nemškutarskih ustavovercev, kadar mej soboj govoré, samo vse lepo iz šole pošepetajo, da je res kar mi trdimo, da našim Nemcem je liberalnost, pravica, človečnost nič, a prevaga korist in gospodstvo nemškega plemena nad nami Slovani vse.

Glavno glasilo ustavovercev in nemškutarjev, dunajska „N. Fr. Pr.“ opravičuje se v številki od 5. maja, zakaj se ona vleče za Turke in zakaj pobija slovanske kristijane, ter nam pri tej priliki ves svoj in naših nemškutarjev program pové. Ta list je predrzen dovolj lagati, da mi Slovani hočemo Nemcem krivico delati! „Ihr (avstrijskih Nemcev) Lebensinteresse ist von jeher von den Slaven und Slavenfreunden gefährdet gewesen, ihre Existenz ist ein Spielball, wenn sie wehrlos an slavische Einflüsse ausgeliefert wird.“

Ali nij to največja nesramna laž. Naše urade in naše šole nam nemčijo, naš slovanski jezik povsod izrivajo in nam svojo švabščino silijo, svoje ljudi nam v važna gospodovalna mesta nasajajo, pa zoper slovanske može policijo kličejo, potlej so pa še tako nesramni, da svoje grehe, svojo krivičnost na naš račun pišejo! Ali bi mogel še kateri narod tega tako čelo imeti kakor ti in taki „kulturni“ Nemci?

„Nicht umsonst haben wir mit Belkredi und Hohenwart mit unserem Herzbluke (?) gerungen“ poje nemško in nemškutarsko glasilo dalje, in zapomnimo si to. Tedaj, ne za ustavo, ampak za nemško nacionalno hegemonijo proti nam Slovanom je bil boj ob Hohenwartu. To se sedaj priznava. — Ali nijso oni slovanski odpadniki, kateri s tako stranko hodijo, ki očito prizna plemenski boj zoper Slované, vsega zaničevanja vredni?

Mi ne moremo dovolj naglašati prijateljem po vsej Sloveniji naročilo, da take jasno govoreče izpovedi pretolmačijo onim možem starejše šole iz našega rodú, ki ne umejo našega narodnega prizadevanja, pa tudi ne umejo pravih tendenc nemškutarstva in mej nas Slované siljenega nemštva, pa z nemčurji glasujejo in volijo. Mi si ne moremo misliti poštenega srca, zdrave ljubezni do samega sebe in do matere svoje, ki bi mogla lastni rod tako pozabljati, da z onimi vleče, ki na smrt njegovega rodú špekulirajo.

Jugoslovansko bojišče.

Iz Hercegovine se piše, da je glavna moč vstašev, okolo 7000 mož, blizu Presjeke pod Peko Pavlovičem, kateri cesto, mej Gačkim in Trebinjem straži. Vstaši so se prepričali, da je Muktar-paša samo do konca tega meseca Nikšić z živžem oskrbel, da

mora zatorej kmalu zopet udariti skozi sotesko Duga, ter si pripravljajo na nov velik boj. Kadar bi Nikšić udal se jim, potlej hoté vstaši udariti proti Mostaru.

V Bosni so bili Turki na več krajih tepeni.

Vstanek v Bulgariji je vendar enkrat resničen postal. V Sofiji, Slatci in drugod so Bulgari okrajne načelnike pobili. Turki imajo v Bulgariji malo vojakov, ker so jih na vse kraje morali razdrobiti, zato se more vstanek hitro širiti. Odbor v Bukureštu močno na to dela. V Rusiji učeči se mladi Bulgari so se v domovino vrnili, kder skrivaj narod uče, vzdigniti se za narodno svobodo proti tlačitelju Turčinu.

Iz Srbije se „Zastavi“ piše: da oroženje srbske narodne vojske vedno napreduje. Puške so prišle iz Berlina skozi Rusijo in Rumunijo. V Bukureštu jih je pa 20 000 bulgarskemu odboru puščenih. Rumunska nova vlada pod Bratianom vse stori, da se za bulgarski vstanek orožje pripravlja. Srbija je uže 200.000 pušk prej imela, vse katere zdaj dobiva, so namenjene za one kraje, kateri se bodo vzdignili, kadar srbska vojska mejo prestopi, posebno za Bosno, staro Srbijo in Bulgarsko.

Iz Dubrovnika se 10. t. m. poroča: Senatski predsednik črnogorski in ruski konzul iz Dubrovnika g. Jonin sta odpotovala na Dunaj in Berlin.

Iz Siska se 9. t. m. brzojavlja: Čete kneza Petra Karagjorgjevića udarile so na Podvizd in Turke po vsem pobile. Zaplenile so mnogo goveje živine in turških konj.

Dunajskej „D. Z.“ se iz Belgrada piše, da srbski kmetje, kateri so jako bogati velike svote dukatov vladi posojujejo za vojne na-

Listek.

Jeanne d' Arc, devica orleanska.

(Govoril v ljubljanskej čitalnici prof. Fr. Šuklje.)
(Dalje.)

Kralj sam pa je bil mehkužen, len, bil se je bojnih težav uže naveličal in je komaj čakal na to, da bi se zopet razveseljeval in kratkočasil po svojih gradovih v lepej južnej Franciji. Ne z mečem, ne v krvavem boji, temveč diplomatskem potom nameravali so kralj in ministri njegovi pridobiti si severno-francoske pokrajine!

Vendar so imeli ideje, katere je zastopala Johana, za katero je navdušila svoj narod, še toliko močij, da je bil Karel prisiljen, željo devici izpolniti ter proti Parizu marširati. Toda devici so bile uže roke vezane; povsod je nemarnost kralja, zlobnost in intriga dvornikov uničevala namere naše junakinje. Kljub vsem zadržkom pripeljala je Johana francosko

armado do glavnega mesta Pariza; Angleži so se umaknili, in le meščani sami, sicer dobro pripravljeni in razkačeni zoper Karla in devico branili so svoje mesto, vendar je bilo mnogo narodnomislečih v Parizu in brez vsake dvombe bi bila Johana tudi tu zmagala, kakor dosedaj. 8. sept. 1429, na dan malega Šmarna, začel se je naskok; udarili so Francozi okolo polu dneva na porte S. Honoré! Boj je bil ljut, Johana kakor vselej v prvej vrsti mej boričci. Necemu Burgundcu je lastnoročno iztrgala meč iz roke. Srečno so se polastili tega okopa; toda to je bil le tako imenovana predtrdnjava, trebalo je prekoračiti dva globoka prekop, predno je bilo mogoče priti do mestnega obzidja ter naskočiti mesto samo. Črez prvi graben, ki je bil suh, so prišli; toda drugi je bil jako globok in z vodo napolnjen. Sè sulico merila je Johana, nebrigajoča se za streljanje sovražnikov, globočino vode ter je ukazala, fašine, ograje in drugo pletenje v vodo pometati ter tako most si napraviti. Dolgo so

se trudili — na zadnje se pa pokaže, da vsled neprevidnosti kraljevih poveljnikov nij bilo dovolj fašin pripravljenih. Dasiravno ranjena, vendar nij obupavala Johana; vsaj je bila vojska njena še nedotaknena. Toda kralj, ki se na bojišče niti prikazal nij ukazal je, da se vojska umakne in Johana — dasiravno silno žalostna, morala se je udati kraljevej zapovedi.

Aeneas Silvius, pozneje papež Pij II. pravi, da je pri tej priliki slava device jela pojemat in da odsihmal nij bila več niti tako strašna Angležem, niti tako čestivredna Francozom. Do tistega trenutka bila je povsod srečna, zmagovita; kar je obljubila vse se je uresničilo. Sedaj v prvič morala se je umakniti in obljuba njena, da bode Pariz vzet, se nij spolnila. Hud moralčen udarec — katerega nij zakrivila Johana, temveč izključljivo slabost in zlobnost kralja in kraljeve družine. Patrijotičnim srdom pravi francoz Martin:

„V novejšej zgodovini ga nij hudodelstva

mene proti Turčiji, in sicer brez obresti in brez vprašanja, kedaj se jim povrno. To je celo temu nemškemu listu dokaz, da je v Srbiji narodni duh jako živ in patrijotizem jako darežljiv. Turki ob srbskeji meji pak samo zarad tega kažejo veselje v Srbijo pasti, ker nemajo kaj jesti. Pamti je treba, da to celo nemšk list poroča.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 12. maja.

Naša notranja politika je popolnem tiha; vsa pozornost je obrnena na slovanski jug in v Berlin, kjer se ona ista stvar obravnava. Dobro znamenje pak je za nas Slovane to, da dunajski Nemci svojo arogantno ošabnost in prezirnost izgubljajo in se vidno zelo boje stvari, katere imajo priti.

Ogerski minister Tisza je tudi v seji ogerskega zbora 11. t. m. razlagal kako se je z Avstrijo pogodil. Njegov odgovor na dotično interpelacijo je bil na znanje vzet, kar kaže, da oni, ki risajo velikost opozicije proti nagodbi in proti Tiszi, preveč črno malajo; — veliko dima, pa menj ognja.

Vnanje države.

Najstariši srbski nevladni časnik „Vidov dan“, kateri zadnji čas nij vselej v narodnih rečeh pošten bil, nego služil raznim „konzervativnim“ strankam, in jedenkrat celo na sumu stal, da je od magjarskega konzula podpiran, nehal je izhajati. To je dobro znamenje časa. — Hubmajer je v Belgradu in čaka prevzeti poveljstvo kake male čete. Tudi goriški Slovenec g. Stibelj, bivši lejtant kapitana Barbieuxa v Hercegovini, došel je baje v Belgrad, da se udeleži boja zoper Turka.

Iz Carigrada se javlja zopetna izpremembra v ministerstvu, — bog ve koliko uže v kratkem času. Veliki vezir Mahmud je odstavljen, in Hussein Avni-paša je zavzel njegovo mesto. Poslednji velja za bojevitaga moža, torej bode morda poskušal proti Srbiji in Črnej gori vojno začeti. To bi bilo morda še najboljši, kajti premagana, Turčija bi hitro umrla za Evropo.

Prusko-nemški oficijozni časniki v Berlinu, kder so zdaj velevažne konference zarad orijenta, ne morejo dovolj ponižnosti najti, da bi slavili ruskega carja, poslednjega Nemcofila mej ruskimi vladarji, pozdravljajoči ga kot svojega najboljšega prijatelja, kar jim je na škodo slovanskega národa, ki ga vlada, res bil. V istej sapi tudi Andrassy v nebo povzdigujejo, a vidi se namen zakaj, namreč, da bi ga pridobili brž na prikímanje temu, kar bode Bismark predlagal. — Andrassy je 11. t. m. bil pri cesarji Vilhelmu v avdijenci sprejet in je izročil mu lastnoročno

pismo avstrijskega cesarja. Poprej pa je bil še pri Bismarku. Ruski poslanik Novikov iz Dunaja je tudi v Berlin došel. O čem se v glavnej stvari ravna, ali bodo dogovori odločilni, ali le pogovori, — o tem nihče ne vé zanesljivega povedati.

Rumunsko novo ministerstvo obeta mirno ostati in notranje delati za razvoj. Isto je prejšnje obetalo. To so uže stoječe fraze. Pa upajmo, da se v odločnem trenutku v dejanja izpremené, ki bodo praznim obetanjem protivna.

Francoski minister Dufaure je odsvetoval večini uže zdaj tiskovno postavlo prenarediti v duhu večje svobode, ker je ostrih naredeb treba proti Bonapartistom. — Republika bi morala vsem strankam popolno svobodo pustiti, za to morda tudi ta v „Indep. belge“ objavljena novica nij istinska.

Amerikanska svetovna razstava v Filadelfiji se je 10. t. m. slovesno odprla, od vseh krajev celega sveta je ljudij privrelo. Predsednik republike zjedinjenih držav Grant je razstavo z govorom odprl. Navzočen je bil braziljanski cesar s soprogo, dalje ministri, udje kongresa, načelniki vojne in svetne oblasti in nad 50.000 gledalcev.

Dopisi.

Iz pod Nanosa 10. maja [Izv. dopis.] Neki z imenom Silvan podpisani pisatelj v „Slov. Narodu“ in od 3. maja t. l. izpod našega Nanosa v svojem dopisu tako piše, kakor bi le občina in občinski predstojniki v tukajšnjih krajih krivi bili, da na Notranjskem še nemamo kakove srednje šole. Mi ne vidimo kako bi to župan doseči mogel. In če pisatelj pravi: Gospod občinski predstojnik je svojo željo dosegel, da se ga pospod „purgermojster“ imenuje, rečem mu pa le toliko, da bi župan imenovanemu dopisniku srčno rad vso to čast prepustil, ako bi le mogoče bilo. Ako bi g. Silvan pomislil, da sem pri nastopu županstva 10.000 gl. občinskega dolga za izterjati v roke dobil in zraven pa občinske zapisnike v tako silno zanemarjenim položaju, da sem taiste le z velicim trudom v red spravil, bi mi gotovo rad verjel, da nijsem ravno z velikim veseljem županstvo sprejel. Ako pa g. Silvan le meni, da smo občinski organi res tako nedelavni, naj pride jedenkrat v občinsko pisarno, kjer se bo lahko prepričal, da se je on v delovanji tukajšnje občine silno motil. Posebno pa se je imenovani zelo motil, ko je doktoril v nezmožnosti i. t. d. občinskega tajnika. O nezmožnosti tukajšnjega občinskega tajnika more le človek hudobnega in sovražnega srca

govoriti. Vedi ljubi Silvan, da tajnik tukajšnje občine uže 7 let in vedno le pri velikih občinah svoj posel v polno zadovoljnost svojih predstojnikov opravlja. Zmožen je izdelovati jedno ali drugo reč v nemškem, kakor tudi v slovanskem jeziku. Ker se pa on dobro zaveda, da on od slovanskega naroda živi, zatorej tudi vse slovansko uraduje in to je tudi volja podpisanega. Nasvetujem torej Silvanu, da naj v drugo bolj dobro preudari to, kar misli v „Slov. Narod“ ponatisniti pustiti. Prosim pa tudi podpisani, da g. Silvan njegovo pravo ime pove, da ga potem za občinskega predstojnika izvolimo, ker potem bi bila vsa občina srečna in gotovo se bo tudi pri njegovem županstvu gimnazija v Postojni napravila, za kar mu bo občina jako hvaležna.

Občinski predstojnik France Doles.

Iz Peterburga 2. maja [Izv. dop.]

(Črtice o ruskem intendanstvu v krimскеj vojski.) V morskem žurnalu „Jahta“ natisnen je izvrsten spis, v katerem se govori o značenji ruskega admirala v obrani Sevastopolja, v znamenitej krimскеj vojski 1853—1855 l. Iz tega spisa tudi vidim, v kako žalostnem položnji je bila ruska armada v vseh obzirih v katerih je zavisela od svojega intendanstva.

Zanimiva je anekdota o glavnem komandantu ruskih vojsk — Menšikovem. Ko so ga vprašali, kaj bi morali storiti, da bi pobili vrage, odgovoril je čez nekaj časa važno: „Dajte naše intendanstvo neprijatelju, a njegovo nam, i pobjeda bo naša.“

A znano je, da je Napoleon o svojem intendanstvu rekel: „Če bi ono v kakem drugem boji bilo tako leno, poslal bi celo na galere.“ Ergo.

Blizu Odeze bila sta dva ogromna magazina jestvine; revizija našla je samo dva velikanska kupa štorov in pletenic, no in te pregnjite.

Židi v Litvi sklenili so dogovor, postavljati „buljon“ (krepka mesena juha), a intendanstvo moralo jim je pokazati, kam ga voziti. Ne ve se, kako je bil ta buljon, no ve se, da je prestal dva meseca pod milim nebom, da je bil pri izročenji vojeneji vlasti uže smrdljiv, pa poslednja ga je vendar le vzela.

Liferanti postavljali so zatuhlo govedino in namesto čistega rženega žganja nekako drizgo iz soka mahovine in deževnice.

proti bogu in domovini, katero bi se moglo primeriti hudodelstvu Karola VII. in njegovih privrženikov.“

Vračitev francoske vojske čez Loire bila je skoraj begu podobna; duševno potrta spremlevala je Johana svojega kralja. Kaj jej je bilo mar, da so jo na kraljevem dvoru zelo odlikovali, da je bila njena rodbina v plemeniti stan dejana, da so njeneji rojstnej vasi davke na „večne čase“ odpustili — [vsaj so jo žalili na druge načine! Njej nasproti stavili so druge sleparske ženske, ki so prikazni simulirale in ljudstvo goljufale; primera, ki je morala boleti rahločutečo deklico. Glavna stvar pa je bila, da je kralj se svojim nečimrnem razuzdanem dvorom dragi čas tratil, mej tem, ko so Angleži in Burgundci vedno bolj okrevali ter poskušali uničiti sad truda-polnega delovanja naše junakinje.

Prišla je pomlad l. 1430 na novo je imela Johana o velikih vojnih pripravah sovražnikov, zlasti burgundskega vojvode ki je

nameraval oblegavati važno mesto Compiégne. Karel VII. poslal je sicer kacic 800—1000 vojakov v severne provincije, toda na Johano, katera je z bolestno nemirnostjo želela energičnega delovanja, se niti oziral nij: V tej zadregi ohrabrila se je devica, zapustila je nevrednega Karla ter s pešico zvestih prištev hitela proti severu, na vojno polje. Ali — kak razloček mej pomladjo l. 1429 in mej pomladjo l. 1430. Takrat bila je Johana, kakor se izrazuje Sickel „kriegshaupt einer nation“; sedaj je postala „führerin einer freischar.“

Prvi cilj njenega potovanja bilo je mesto Compiégne, v severnej Franciji, tam kjer se Oise in Aisne stekati. Angleži in Burgundci prizadevali so se na vso moč, polastiti se mesta, dobro branjenega po francoskem poveljniku Vilj. de Flavy. Proti jutru 23. maja prišla je devica v oblegano mesto tako, da je nij bil sovražnik zapazil ali jo nadlegoval. Kedo bi bil mislil, da bode v zadnjič

mej svojimi! Svetniki njeni so jej sicer pred več tedni oznanili, da bode kmalu prišla v oblast svojih smrtnih sovražnikov, — vendar nij mislila, da jo bode ta britka osoda uže v Compiégne-u zadela, celo na dan njenega prihoda! Energična in bojaželjna kakor navadno sklenila je še tisti dan udariti oblegovalce. Zbrala je okolu sebe kacic 600 mož, konjnikov in je proti 5. uri po polu dne krenila proti sovražniku. Bila je popolnem oborožena in nad prsnim oklepom imela je krilo iz rudečega, se srebrom ušitega žameta. Pogumno planila je na Burgundce ter jih iz prvega prisilila, da so se umaknili, kmalu pa pomnožilo se je število nasprotnikov, prihiteli so vojaki od vseh strani, uže so se prikazali Angleži odzadaj — tedaj je morala Johana na to misliti, da se srečno se svojim krdelom vrne v mesto. Počasi se je nazaj pomikala, toda čedalje huje so pritiskavali sovražniki. Skrbno je pazila na svoje vojake, da bi o pravem času ali čez most ali v čolnih se v

Na rečici Bokčio bil je tudi velikansk magazin z vsem, kar je bilo potrebno. Ta magazin je bil posebno važen, ker je bil na levem bregu Dunaja, tako, da se sovražnika nij bilo treba toliko bati, kakor pa drugod. Pa necega lepega dne obiskal je intendantski uradnik, imevši tako smolo, da se mu je magazin ravno za hrptom zažgal, ko se je odpravil nazaj na mesto s svojimi „berichti“, po vašem.

V Bahčisaraju, nekaj „vrst“ na pravo od Sevastopolja stali so ogromni stolpi „suhása“ (presušenega kruha); no skrb intendantstva znała ga je s pomočjo solnca in dežja premeniti v gnoj. Baršavski intendantski oddel bil je ravno tako zal in celo čudodelen. Njemu se je naročilo, napolniti magazine s senom, spiritom, sušeno ribo in ovsom. Pri ogledi višjih gospodov pokazalo se je, da se je godil kanaanski čudež nove sorte: seno in oves sta postala pepel, spirit — voda, suhe ribe — črvi!

Za Sinferopoljski lazaret kupovalo se je toliko limon, ko se je mej bolniki pokazal kurdej (škorbut), da je na vsacega vojaka prišlo jih vsak dan po pet, kar je vidno iz knjige razhodov v tej bolnici. A kako je bilo s predragimi tedaj limonami v resnici a ne na papirji, pojasnilo je v št. 44. „Novoje Vremja“, katero je vse to zvedelo od necega komandanta jednega iz pešpolkov, ki je bil sam v tedanjej vojski, in kateri je še, se ve da zdaj živ.

Z limonami se je varčno postopalo, dokler načelnik lazareta nij iznašel, kako se mora denar spravljati v žep, a limone pisati na papir. V lazaretu je bil lekar rodod Poljak, slabo govoreč po ruski. Pri vsacem vizitu spraševal je vojake: „Mjal limon?“ (Hotel je reči po ruski: imel limon?) „Mjati“ namreč pomeni po ruski „premore“, po poljski „habere“. Inspektor bolnice je vse to „zgruntal“ in vselej pred ogledom lekarja obhodil vse bolnike z jedno limono in govoril vsakemu: „Vrač pridjat, pomni limon!“ ter jim daval stiskati limono tako dolgo, da je bila uže čisto emok. Doktor pride, hodi okolo bolnih, vpraša vsacega: „Mjal limon?“ Vojaki pa so po pravici odgovarjali: „Mjal!“ Besedljivi jeziki govore, da je načelniku tako ostalo nad 15.000 r., kar pa je bilo več, to je pa ostalo na tihem —

mesto rešili; — uže je bil na bregovju reke Oise, ki jo je ločila od mesta še nekoliko, ko je poveljnik Flavy, v strahu, da bi sovražniki črez most ne vdrl, vzdignil vzdigljivi most, ter tako devico sovražnikom v pest dal. Še je poskuševala, braniti se, toda z močno pestjo zgrabil jo je neki strelec iz Pikardije za krilo ter potegnil iz konja. Lionnel, bastard Vandomski, prihitel je v tem trenutku, prijel je Johano, ko je na tla pala ter jo ujeto sobolj peljal, bolj vesel, pravijo viri — kakor če bi bil kacega kralja v svojo oblast dobil. Ta jo je potem izročil burgundskemu poveljniku Joh. luksenburškemu.

Takoj je bilo gotovo, da se z devico ne bode postopalo kakor z navadnim bojnim ujetnikom. Dela njena so bila tako čudovita, da jih je zaslepljeni neizobraženi vek moral pripisovati ali božjemu ali peklenskemu vplivu. Če je narodna stranka francoska trdnega prepričanja bila, da je božja moč razodevala se v devici, bili so njeni nasprotniki Angleži in njim privrženci na Francoskem ravno tako

božje pa njegovo. Um kaj velja. — Dandenes je rusko vojno oskrbstvo bolj čisto.

F. M. St.

Domače stvari.

— (Umrl) je v četrtek Dragotin Vesel, pripavnik tretjega leta ljubljanske pripravnice po dolgej bolezni. Bil je pokojni jako talentiran mladenič, značaj skozi in skozi.

— („Laib. Tagblatt“) zagovornik Turkov in nemškutarjev se je po dolgem rezanji s škarjami iz družih novin, zopet popel do jednega originalnega, t. j. s peresom pisane članka „landtagsreminiscenzen“ v katerem hoče, z namenom volilne agitacije za prihodnjič, perfidno dolžiti narodno stranko, da z deželnim denarjem slabo gospodari. Prav kmalu pride čas, ko hočemo pa mi vse drugače posvetiti kako nemškutarji gospodarijo kjer so na krmilu. Kdo je v Avstriji „krah“ prouzročil? Ustavoverci. Sicer pa „Tagbl.“ opozorujemo, da je načelnik deželnega odbora, ki ima svoj veto došli Nemeec, ustavoverec g. Kaltenegger, soud pa renegat Dežman.

— (Sokolski večer) bode 20. maja in ima jako mikaven program. Stavil se bode od odbora nasvet zaradi klobukov. Prvi izlet je binkoštni ponedeljek v Postojnsko jamo, povabil se je tudi Zagrebški Sokol. Ker so Sokolci po večjem tudi pevci povabil se je tudi „Slavček“ v Gorici. Želeti je, da bi bila udeležba živahna.

— (Konkurs.) Nasledki „kracha“ se še vedno prikazujejo, trgovina je slaba in trgovci padajo. Včeraj je konkurs napovedal tu obče od obeh strank spoštovani trgovec H. Bati se je baje še neke druge. Kam nas vodi ustavoverstvo?

— (Mrtud) je zadel včeraj na ulici pred Križanki tu obče znanega meščana.

— (Rojanska čitalnica) napravi v nedeljo 14. t. m. besedo s sledečim sporedom: 1. Petje; 2. „Eno uro doktor“, burka v 1 dejanji; 3. Petje; 4. „Raztrešena“, vesela igra v 1 dejanji; 5. Petje; 6. Družbena zabava in ples. — Vstopnina za neude 30 kr. Začetek ob 7. uri. K tej besedi uljudno vabi vse čestite gg. ude in rodoljube

Odbor.

— (Orožnov spominek.) Spoštovatelji pokojnega pesnika in župnika Valentina Orožna, zbrani v Mozirji 17. aprila 1876 zarad

porabe za stavljenje spodobnega spominka nabranega denarja so sklenili: spominek se ima v cerkveni zid pri sv. Francišku vzditi; ali pa tako, da je proti škodi po vremenu obvarjen, tedaj s posebnim obokom. Če le mogoče, se naj spominek v cerkveni predveži postavi in sicer na sredi jedne stene. Spominek se mora izdelati iz marmorja in se imajo č. gg. kanonik Orožen, profesor dr. Gregorčec in profesor Janko Pajk v Mariboru naprositi, da v porazumljenji z g. Jož. Lipoldom v Mozirji s č. g. dekanom Potočnikom v Gornjemgradu za postavljenje spominka s pristojnim napisom poskrbijo. Ob enem se naj omenjeni gospodje v Mariboru naprosijo, da blagovolijo do razkritja spominkovega prirediti brošurico (če mogoče s sliko), ki bo obsegala životopis rajnega pesnika, potem pesni in druge od njega zapuščene spise. Brošura se ima iz nabranega peneza tiskati. Gospoda Lipold in Goričar prevzameta razprodavanje brošure; skupljeni denar se ima za spominek porabiti. Omenjeni gospodje bi naj tudi poskrbeli, da se literarna zapuščina zbere in za slovenski narod ohrani. Zanašajoči se na domoljubje mariborskih gospodov se zaključijo, da se nabrani denarji 125 fl. g. kanoniku Orožnu pošljejo, ki jih ima za omenjeni namen obrniti; isto velja o denarjih pri č. g. dekanu Potočniku shranjenih. Odkritje ima slovesno biti. Ako brošura utegne več stati, kakor je nabranega denarja, se gg. Goričar in Lipold zavežeta, potrebni denar nabrati do 200. gl. Sploh se izdavanje brošure iskreno priporoča izvoljenim gospodom. Napis na plošči ima posebno tudi naglašati, da je rajnemu kot pesniku spominek postavil slovenski narod.

— (Iz Planine) 11. maja se nam piše: Naša dolina je uže nad poldrugi mesec globoko z vodo pokrita in še nič nij upanja, da bi pred koncem maja odtekla. Več tisoč centov sena in družih pridelkov bode voda požrla, ter ubozelega kmetiča popolnem v revščino potisnila. Druga leta ob tem času so naši seljaki z veseljem polje obdelovali, ter razno orodje za košnjo pripravljali; letos pa milo po svojih z vodo pokritih posestvih pogledujejo, ter računajo in tuhtajo, kako bodo sebe in živinco preredili in teške davke odrahtali.

— (Slovenski Vezuv.) Iz Slovenskega Gradca se piše „Gosp.“: Prebivalci Koteljske vasi na znožju gore sv. Uršule — vas je uže

prepričani, da je Johana v zvezi s peklom, da je péklenska prikazen. Uže tri dni potem, ko je Johana bila ujeta, zahteval je pariški inkvizitor, naj se izroči inkvizicijskemu tribunalu zarad krivoverstva in coprnije. Pa tudi Angleži so jo hoteli v svojo oblast dobiti; angleški renegat vojvoda bedforski imel je misel, obsoditi Johano kot coprnico in odpadnico od vere ter tako dejansko dokazati, da so zadnje zmage francoske se godile s pomočjo hudičeve in da je Karel prejel svojo krono iz rok peklenskih oblastij.

Za svoje namere porabili so Angleži necega ostudnega človeka, škofa beauvaiskega Pierre Cauchona. Bil je to ljut sovražnik Johanin, kajti zarad nje moral je pustiti svojo škofijo; razen tega nameraval je od Angležev dobiti nadškofijo Rouensko. Ta kreature angleška je tedaj zahtevala, naj se postavi Johana pred njegov sodnijski stol, češ, da je bila v njegovej škofiji zasačena. Ker se pa nij upal, samo s tem Burgundce pripraviti do tega, da bi Johano Angležem izročil, po-

nujal je za Johano 10.000 luksemburških zlatov. Za ta judežev denar izdana je bila Johana svojim dušmaninom.

To je bilo za njo kaj strašnega; da bi se rešila te osode skočila je iz svoje ječe v Beaurevoir, iz 60' visokega stolpa. Ne za to, da bi končala svoje življenje, temuč ker je kljubu svarilu svojih svetnikov trdno upala, da jo bode bog rešil. Da pri tem strašnem padcu nij takoj mrtva ostala, da se celo prav nič nij poškodovala, to je v istini skoro čudežu podobno.

Decembra meseca pripeljali so jo v Rouenu. Zaprli so jo v precej temno sobo; po noči in po dnevi nosila je teške železne verige na rokah in nogah; vrhu tega bila je ponoči še posebno z verigo priklenjena na leseni kol, ki je stal blizu njene postelje. Neprenehoma so jo stražili angleški vojaki, 3 v sobi, dva pred durmi. Mnogo je morala prestati od surovosti svojih stražnikov!

(Konec prih.)

na Koroškem — imajo sem od bele sobote priložnost opazovati redko prikazen v natori. Isti dan se je namreč št. Uršuljske sosednja gora po sredini več kakor 30 sežnjev na široko razcepila. Uže več časa poprej se je v gori slišalo neko strašno ropotanje, tulenje in gromenje; naposled je skalovje razpoknilo, da se je daleč na okrog zemlja stresla. Pri tej priliki je bilo mnogo skal po več sežnjev kvišku gnanih in ob jednom se je iz odprtine vlił potok črne grde vode, ki še sedaj nij celo odtekla. Tudi znotranje tulenje v gori se včasih ponavlja. Mnogo ljudi prihaja čudne prikazni gledat in ugibat po njenih uzrokih. Nekateri mislijo na vulkanske moči, drugi pa pravijo, da je letošnja preobilna snežnica podzemeljske votline in vodnjake preveč napolnila in si naposled siloma iz ječe pot napravila. Tudi se mej ljudem govori o desetem bratu, potem o starem prerokovanju, da bodo zarad tega Kotlje utonile.

Razne vesti.

* (Iz Magjarskega) se „D.“ piše: Znano je svetu, kako malo ljudstva biva v prostornej magjarskej deželi; znano je vsacemu, ki prebira ogerske časopise, da od dalj časa se jih na Magjarskem vsako leto menj rodi kot umrje; in vendar vlada ne stori potrebnih korakov, da bi one uzroke odpravila, kateri vsako leto tisoč in tisoč krepkih mož podaja v mrzle rokē neusmiljene smrti. Ne omenjam tukaj visokih davkov, kateri silijo reveža svojo drago domovino zapustiti in se podati v tuje kraje, kateri bogatina na beraško palico spravljajo in v obupnost tirajo. Le to naj nazzanim, da magjarska vlada, gnana od nezmernega poželenja nekoliko več davkov si izžuliti, ne le ne zatira pijančevanja, temuč ga tako rekoč podpira pri ubozem ljudstvu. — Buda-Peštini zdravniški odbor je poštel, da je na Magjarskem v zadnjih letih do denes žganjska pijača stala ubogo ljudstvo 80 milijonov! Umrlo jih je zavoljo pijanštva 25 tisoč; v beraško hišo jih je prišlo 3500; v delavno hiše in v ječe 12.800; 700 se jih je v pijanosti umorilo; po ognji in družih hudobnostih, ktere so pijanci učinili, trpelo je ljudstvo škode do 5 milijonov gld.; po pijančevanju je postalo v tem času 19.200 vdov in 170.000 siromakov! To je izštel zdravniški odbor, in poleg tega je prosil državni zbor, naj napravi kako postavu, po katerej bi bila sodnija prisiljena pijančevanje nekoliko zatirati; pa zastonj. Zborniki se še ne zmenijo za take reči; oni imajo prazno „kaso“ pred očmi; in da se ta napolni s par goldinarji, naj se množijo žganjepivci in kužljive krčme!

Mnogobrojnim svojim znancem in prijateljem po Slovenskem javljam v ime svoje in svoje rodbine prežalostno vest, da mi je dne 2. maja 1876 moj oče

Tomaž Kos, po domače Cestnik, posestnik pri sv. Križu blizu Slatine, v 71. letu starosti svoje, nagle smrti umrl.

(133)

Anton Kos,

tajnik kr. banskega stola, v službovanji pri kr. zem. vladnem odelu za pravosodje v Zagrebu.

11. maja:

Stropa: Hansl iz Brna. — Zupančič iz Siska. — Kirsch iz Dunaja. — Brajer iz Moravskega. — Krašovec iz Cerknice.

Pri Slonu: Tušek iz Gradca. — Leicht iz Dunaja. — Sv. tec iz Litije. — Ramuta iz Dalmacije.

Pri Miliči: Alberti iz Verone. — Fühl iz Dunaja. — Wolf iz Celovca. — Müller iz Dunaja. — Sriča iz Novega.

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Dunajska borza 12. maja.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovih	66	gld	80	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	70		25	
1860 drž. posojilo	111		25	
Akcije narodne banke	852			
Kreditne akcije	139		20	
London	119		70	
Napol.	9		52 1/2	
C. k. cekini	5		66	
Srebro	102		50	

Lek zoper gušo (krof).

izkušeni pripomoček zoper gušo (debel vrat), razposilja z nakazanjem o rabljenji po 1 gld.

V. Franz

in Holoubkače a/d böhm. Westbahn. (134—1) (českem.)

Mej mnogimi anonci, posebno za ure in zlato blago je mnogo taci, ki prebivalce po deželi samo sleparijo. Vsak naj bode svjarjen za svojo lastno korist pred kupovanjem, kjer firma prodajalec ne garantira zadostno. Vse ure in drugo zlato blago, katero kdo pri meni kupi, izmenjam mu po volji vsak čas, ali pa tudi nazaj sprejemem, to je dokaz najostreje soliditete!

Neverjetno, pa resnično!

Za 10 in 12 gl. prava angleška, srebrna cilindar ura s primerno verižico in medailonom, etuijem, ključkom in petletnim garancijskim listom in po vrhu še jedno rezervno steklo za uro. Ravno iste krono-časomerne ure fino ognjo-pozlačene samo gl. 12.50.

Samo 18 ali 25 gl. prava angleška srebrna anker-ura, savoneta z dvojnimi pokrovom, fino izrezana poleg tudi še verižica in garancijski list.

Samo 13 gl. prava angleška srebrna kronometer-ura z verižico vred, z usnjatim etuijem in garancijskim listom.

Samo 16 ali 17 gl. prava angleška Prince of Wales-remontir-ura, najmočnejšega kalibra s kristalnim steklom.

Samo 14 ali 17 gl. prav mala ura za dame iz pravega srebra in ognjo-pozlačena, poleg vratna verižica in garancijski list.

Samo 20 gl. prava angleška fino ognjo-pozlačena srebrna kronometer-ura z dvojnimi plaščem, fino emailirana, poleg tudi še fina verižica, medailon in garancijski list.

Samo 18 ali 20 in 25 gl. najfinejša srebrna prava angleška anker-ura na 15 rubinov poleg verižica, medailon, usnjati etui in garancijski list.

Samo 20 in 25 gl. srebrna remontir-ura brezi ključka za naviti, poleg verižica in medailon.

Samo 40, 50 in 60 gl. zlata ura za dame z dijamanti.

Samo 30, 35 in 40 gl. prava angleška srebrna remontir-ura z dvojnimi plaščem, garantirana in patentirana.

Samo 23, 25, 27 gl. zlata ura za dame z verižico, medailonom in garancijskim listom.

Samo 35, 45, 50 gl. prava angleška zlata anker-ura s kristalnim steklom.

Samo 60, 75, 100 gl. fina zlata remontir-ura s kristalnim steklom. 105 in 115 gl. z dvojnimi plaščem.

Samo 200—300 gl. pravi angleški kronometer z remontirnim dvojnimi plaščem in kristalnim steklom.

Razun tega pak še vsake vrste drugod od kakega drugega anoncirane ure in gotovo cenejši.

Atelier za popravljanje.

Stare ure, dostakrat preljudi družbinski spomeniki popravljajo se, ter onove. Cene popravljanja s petletno garancijo: gld. 1.50, 3, 5 do 10 gld.

Loterijske srečke.

V Trstu 6. maja: 74. 57. 13. 64. 51.

Na „Drenikovem vrhu“

se dobi izvrstna kava, vino, pivo, mrzle jedi itd.

Cestito občinstvo vabi uljudno

(126—3)

Alojzij Bedolo.

Elikzir iz Kine i Koke,

najboljši do sedaj znani *želodčni liker*. Pospešuje cirkulacijo in prebavljenje, ter različne organe in ude z nova okrepi in oživi. 1 steklenica 80 kr.

Dobiva se jedino le pri

(53—8)

Gabriel Piccoli,

lekarju, na dunajski cesti v Ljubljani.

Zlatnina.

Od c. kr. kovničnega urada na Dunaji kot pravo izkušeno.

Prstani.

Prstani za dame gl. 6, 7, 8, 9, 10, 12, 14, 15. Prstani s pečatnikom za gospode gl. 8, 10, 11, 12 do 20.

Poročni prstani gl. 5, 6, 7, 8.

Zlate verižice za ure.

Verižice, kratke s ključkom gld. 1, 20, 25, 30, 35 do 80 v vsaki obliki. Verižice, dolge z gladkim ali facijoniranim pahačem z biseri gl. 28, 30, 35, 40, 50, 55, 60, 65, 70, 80 do 150.

Zlati medalloni

za gospode in dame.

S pravimi kamenji gl. 14, 16, 18, 20, 24, 30, 35, 40, 45, 50.

Zlate garniture.

Brože in uhani gl. 18, 20, 24, 30, 35, 40.

S pravimi kamenji ali biseri gl. 36, 40, 45, 50 do 20.

Z dijamanti in brilanti gl. 60, 80, 90, 100 do 200

Zlati uhani.

Lečeneči za otroke gl. 1.25, 1.50, 1.75, 2, 3 se ali brez kamenjčev.

Uhani, dolgi ali okrogli se ali brez kinča, gladki ali pa se pravim kamenjčkom ali pa v obliki sulice gl. 12, 15, 18, 20 do 30.

Boutoni z dijamanti ali brilanti gl. 50, 55, 90, 100 do 500.

Zlate gumbje za kemisete in manšete.

Z dragocenimi kamenjčki gl. 6, 7, 8, 10, 12, 14, 18, 20.

Zlate brože.

Enojne najnovejše oblike gl. 12, 15, 20 do 25.

S slikami gl. 12, 15, 16 do 40.

Zlati križci.

gl. 6, 7, 8, 9, 10, 12. Se biseri ali dragocenimi kamenjčki gl. 8, 9, 10, 12 do 25.

Zlate prsne igle.

V različnih oblikah, Jokey, Sport itd. od gld. 5 do 30.

Se dragocenimi kamenjčki od gl. 5 do 30.

Se brilanti gl. 15 do 150.

Zlati brazletli.

Gladki obročki, različne širokosti gld. 18, 20, 26, 30 do 60.

Se pravim kamenjčkom ali biseri gld. 30, 36, 40, 50 do 80.

Se brilanti od gl. 80 do 500.

Pismena naročila

izvrše se v 24 urah proti poštnem povzetku ali pripošiljavi novecev. Na zahtevanje razpošiljajo se tudi ure in zlatnina proti poštnem povzetku za izbiranje, ter se za neobdržano vrača denar nazaj.

Moje cene so vedno nižje, kakor najnižje povsod, ter zahtevam dobčka le sedanjemu času primerno.

Vsi, kateri želē nove ure in zlatnino naročiti, Vsi, kateri stare ure ali staro zlatnino za novo izmenjati želē, se uljudno prosijo, da se obrnejo na mojo firmo. (26—15)

Philipp Fromm,

fabrikant ur in zlatnine,

Rothenthurmstrasse šte. 9, nasproti Wollzeile, DUNAJ.

Naj se ne pozabi naslov.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.